

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»

ВСЕУКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ**

3 червня 2020р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS

ВСЕУКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ**

3 червня 2020р.

м. Одеса

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 8
від 21. 05. 2020 р.)

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Ростецька С. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, старший викладач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Жирков О. Г. – студент 4-го курсу спеціальності «Право» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Мицко І. І. – студентка 3-го курсу спеціальності «Політологія» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Сучасні виклики соціально - політичного розвитку:

С 91 **політико-правові та соціально-економічні виміри** : матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Одеса, 3 червня 2020 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2020. 143 с.

УДК 321(477)(063)

високопосадовців.. Варто пам'ятати, що поряд з боротьбою з корумпованістю чиновників слід працювати із підвищенням якості правової освіти громадян, адже корупція як суспільне явище викликає «звикання» до того, що вона існує в усіх сферах життя і перетворюється на «норму життя».

ЛІТЕРАТУРА

1. Щур Н.О. Бідність і корупція – загрозливі виклики сучасності. Інновації в державному управлінні: системна інтеграція освіти, науки, практики: матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю. Київ, 27 трав. 2011 р. Київ : НАДУ, 2011. Т.2. С. 310-312

2. Запобігання та протидія корупції: навчальний посібник / за ред. проф. А. М. Михненка. Київ: НАДУ, 2012. 529 с.

3. Шевчук І.В. Корупційна складова як чинник дестабілізації та загроза економічній безпеці України. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1192> (дата звернення: 25.03.2020 року)

Дерев'янка М. Г.,
студент 1 курсу спеціальності «Право»
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса, Україна

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПРАВОСВІДОМОСТІ У ГРОМАДЯНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

В умовах становлення та функціонування національної держави практичною проблемою громадянського суспільства стає правовий розвиток, оскільки воно вкрай зацікавлене в гарантуванні приватної сфери. Такі гарантії забезпечуються інституалізацією політичного панування, тобто правовим нормуванням відносин держави та громадянського суспільства що морально визначається.

Підхід класичного лібералізму спирається на ототожнення процесів інституціоналізації політичного панування з

конституціоналізмом та демократизацією національної держави. Головними ознаками правової держави як інституту громадянського суспільства називаються такі: 1) панування права, що захищає права особи; 2) правова, а не свавільна, система законів; 3) відповідність законів природному праву. У правовій державі забезпечено гарантії користування правами та свободами: матеріальні (приватна власність і підприємництво, які розглядаються як основа здійснення своїх прав членами громадянського суспільства), політичні (участь громадян у врядуванні як особисто, так і через своїх представників), конституційні (розподіл гілок влади, пряма дія норм конституції, обов'язок держави захищати права та свободи громадян, особливо – судовий захист) [2, с. 105]. Тобто існує приватна сфера, яка зветься «громадянське суспільство». Без нього держава стає фікцією, що приховує тиранію, авторитарне або тоталітарне панування.

Щодо історії становлення ідеї громадянського суспільства слід зазначити, що в ліберальній перспективі вона була лише регулятивною нормою напередодні буржуазних революцій, а реально оформлюється в ранньоіндустріальний період. Стандартом визначення ознак громадянського суспільства стають розвинені демократичні країни. Громадянське суспільство є досить складноструктурним, з різноманітною економічною та суспільно-політичною організацією та культурним плюралізмом.

Слід виокремити визначення, які надають громадянському суспільству в основних аспектах. У правовому аспекті це «сутність приватних відносин між особами, які керуються цивільним або приватним правом» (Б. Чичерін).

У соціально-економічному аспекті це «світ приватної власності; потреб і праці» (Г. Гегель); «форма спілкування, що створена певним способом виробництва і яка з ним є пов'язаною» (К. Маркс); «у соціально-класовому аспекті це відносини різних класів та прошарків осіб, склад суспільства» (Ф. Гізо).

У політичному аспекті це «система самостійних та незалежних від держави суспільних інститутів і міжособистісних відносин» (К. Гаджиєв).

У філософсько-соціологічному аспекті це «форма спілкування мешканців сучасної промислової цивілізації як самостійних суб'єктів

та учасників економічного, суспільного, політичного життя». (В. Біблер).

У найбільш розвиненій формі проблематику громадянського суспільства та держави було розроблено в німецькій філософії першої третини XIX століття Г. Гегелем і К. Марксом [3, с. 76].

Сьогодні багато спеціалістів вважають, що громадянське суспільство, як і, наприклад, глобалізація, є універсальним, оскільки воно стає над національними й культурними особливостями. А тому одні й ті ж структури громадянського суспільства можуть бути органічними для всіх держав, які йдуть шляхом демократії [1, с. 86].

З великою часткою достовірності можна припустити, що розвиток капіталізму та раціоналізація державного управління в період, що розглядався, приводять до появи громадянської держави. Основним принципами тут стають: 1) концентрація влади в одному органі – монархії; 2) легальне бюрократично організоване політичне панування; 3) правове регулювання підприємництва. У середин громадянської держави існує поділ на приватне й публічне право. Через публічне право здійснюється перехід від фрагментарної феодальної організації до централізації влади та бюрократично організованої державної служби [3, с. 83].

Через приватне право відбувається трансформація традиційного станового суспільства в громадянське суспільство. У громадянській державі існують матеріальні гарантії приватної власності й підприємництва, але відсутні конституційні й політичні гарантії економічної свободи. Громадянське суспільство розвиває економічні й духовно-культурні асоціації і не має своїх легальних суспільно-політичних організацій.

Таким чином, правовий розвиток національної держави, формування правосвідомості у громадян, визначається проблемою громадянського суспільства, яке потребує умов і гарантії свого автономного існування.

Література

1. Демократическое правовое государство и гражданское общество. - М.: Наука, 2005. – 321 с.

2. Теорія держави і права. Академічний курс: Підручник / За ред. О. В. Зайчука, Н. М. Оніщенко.- К.: Юрінком Інтер, 2006. – 417 с.

3. Філософія і право: культурно-історичні аспекти взаємодії : монографія / О. М. Литвинов – за ред, М. Ф. Максимов, О. М. Єременко та ін. / - Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2010. – 312 с.

Добровольська Г. Д.,
студентка 2 курсу спеціальності «Право»
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса, Україна

ПРАВОВИЙ СТАТУС МЕДІАТОРА

Актуальною у світі стає професія медіатора (посередника) – дипломованого фахівця з управління конфліктами, спроможного організувати ефективну комунікацію між сторонами конфлікту, забезпечити між ними відносини співпраці у розв'язанні існуючої проблеми та спільний пошук рішення, яке максимально враховувало б інтереси і бажання сторін.

Важливо зауважити, що за останні роки медіація почала набувати все більшого значення в загальнолюдському масштабі як інститут, що сприяє стабільності в суспільстві, формуванню культури конструктивної взаємодії на тлі процесів глобалізації (про що свідчить Директива ЄС з окремих аспектів медіації при вирішенні цивільно-правових і комерційних спорів, яка набула чинності у травні 2008 р. і визначила досить чіткі орієнтири для розвитку медіації як сучасного способу врегулювання спорів).